

Yirmidokuzuncu Lem'adan İkinci Bab

Ahmet Türkan tarafından yazıldı

Pazar, 19 Mayıs 2024 01:14 -

Yirmidokuzuncu Lem'adan İkinci Bab

                         

(Bu İkinci Bab, "Elhamdülillah" hakkındadır.)

[İkinci Bab ile tabir edilen řu risalecikte "Elhamdülillah" cümlesini insanlara dedirten îmanın sonsuz faide ve nurlarından, yalnız dokuz tane beyan edilecektir.]

                                           

Birinci Nokta: Evvelâ iki řey ihtar edilecektir:

1- Felsefe, her řeyi çirkin, korkunç gösteren siyah bir gözlüktür. İman ise, herřeyi güzel, ünsiyetli gösteren řeffaf, berrak, nuranî bir gözlüktür.

2- Bütün mahlukatla alâkadar ve herşeyle bir nevi alış-verişi olan ve kendisini abluka eden şeyler ile lafzan ve manen görüşmek, konuşmak, komşuluk etmeye hilkaten mecbur olan insanın sağ, sol, ön, arka, alt, üst olmak üzere altı ciheti vardır.

İnsan mezkûr iki gözlüğü gözüne takmakla, mezkûr cihetlerde bulunan mahlukatı, ahvali görebilir.

Sağ Cihet: Bu cihetten maksad, geçmiş zamandır. Binaenaleyh felsefe gözlüğü ile sağ cihete bakıld ığı za-

sh: » (Ş: 629)

man, mazi ülkesinin kıyameti kopmuş, altı üstüne çevrilmiş, karanlıklı, korkunç büyük bir mezaristanı andıran bir şekilde görünecektir. Ve bu görünüşte insan pek büyük bir dehşete, vahşete, me'yusiyete maruz kaldığında şübhe yoktur. Fakat îman gözlüğü ile o cihete bakıldığı zaman, hakikaten o ülkenin altı üstüne çevrilmiş bir şekilde görünürse de, fakat can telefı yoktur. Mürettebatı, sâkinleri daha güzel, nuranî bir âleme nakledilmiş oldukları anlaşılıyor. Ve o kabirler, çukurlar da, nuranî bir âleme girmek için kazılan yeraltı tünelleri şeklinde telakki edilecektir. Demek îmanın insanlara verdiği sürur, ferahlık, itminan, inşirah, binlerce "Elhamdülillah" dedirten bir nimettir.

Sol Cihet: Yani, gelecek zamana felsefe gözlüğü ile bakıldığı zaman; bizleri çürütecek, yılan ve akreplere yedirip imha edecek, zulümatlı, korkunç, büyük bir kabir şeklinde görünecektir. Fakat îman gözlüğü ile bakılırsa Cenab-ı Hakk'ın Hâlık-ı Rahman-ı Rahîm'in insanlara ihzar ettiği çeşit çeşit nefis, leziz me'kûlât ve meşrubata zarf olan bir maide ve bir sofrâ-i Rahmanî şeklinde görünecektir. Ve binlerce "Elhamdülillah" okutturarak tekrar ettirecektir.

Üst Cihet: Yani, semavat cihetine felsefe ile bakan bir adam, şu sonsuz boşlukta, milyarlarca yıldız ve kürelerin at koşusu gibi veya askerî bir manevra gibi yaptıkları pek sür'atli ve muhtelif hareketlerinden büyük bir dehşete, vahşete, korkuya maruz kalacaktır. Fakat îmanlı bir adam bakt ığı vakit o garib, acib manevranın bir kumandanın emri ile nezareti altında yapıldığı gibi; semavat âlemini tezyin eden ve o yıldızın bize de ziyadar kandiller şeklinde olduklarını görecektir ve o atlar koşusunda korku, dehşet değil, ünsiyet ve muhabbet edecektir. Âlem-i semavatı şö
ylece tasvir eden îman nimetine elbette binlerce "Elhamdülillah" söylemek azdır.

Alt Cihet: Yani, arz âlemine felsefe gözü ile bakan insan; küre-i arzı başıboş, yularsız, şemsin etrafında serseri gezen bir hayvan gibi veya tahtası kırık, kaptansız bir kayık gibi görür ve dehşete, telaşa düşer. Fakat îman ile bakarsa, arzın Rahmanî bir sefine olup, Allah'ın kumandası altında bütün me'kûlât, meşrubat, melbusatı ile beraber, nev'-i beşeri tenezzüh için şemsin etrafında gezdiren bir sefine şeklinde görür. Ve îmandan neş'et eden şu büyük nimete

büyük büyük "Elhamdülillâh"ları söylemeğe başlar.

Ön Cihet: Felsefeci bir adam bu cihete bakarsa görür ki: Bütün canlı mahlukat -insan olsun, hayvan olsun- kabile -bekabile büyük bir sür'atle o cihete gidip kaybolurlar. Yani, ademe gider, yok olurlar. Kendisinin de o yolun yolcusu olduğunu bildiğinden, teessüründen çıldıracak bir hale gelir. Fakat îman nazarıyla bakan bir mü'min, insanların o cihete gidişleri, seyahatları adem âlemine de-

sh: » (Ş: 630)

ğil, göçebeler gibi bir yayladan bir yaylaya bir intikaldir. Ve fâni menzilden bâki menzile, hizmet çiftliğinden ücret dairesine, zahmetler memleketinden rahmetler memleketine göç etmek olup, adem âlemine gitmek değil diye bu ciheti memnuniyetle karşılar. Fakat yol esnasında ölüm, kabir gibi görünen meşakkatlar netice itibariyle saadetlerdir. Çünkü, nuranî âlemlere giden yol kabirden geçer ve en büyük saadetler büyük ve acı felâketlerin neticesidir. Meselâ: Hazret-i Yusuf, Mısır azizliği gibi bir saadete, ancak kardeşleri tarafından atıldığı kuyu ve Zeliha'nın iftirası üzerine konulduğu hapis yoluyla nâil olmuştur. Ve keza, rahm-ı maderden dünyaya gelen çocuk, mahud tünelde çektiği sıkıcı, ezici zahmet neticesinde dünya saadetine nâil oluyor.

Arka Cihet: Yani geride gelenlere felsefe nazarı ile bakılsa; "Yahu bunlar nereden nereye gidiyorlar ve ne için dünya memleketine gelmişlerdir?" diye edilen suale bir cevap alınamad ığın dan -tabiî- hayret ve tereddüd azabı içinde kalınır.

Fakat nur-u îman gözlüğü ile bakarsa, insanların kâinat sergisinde teşhir edilen garib acib kudretin mu'cizelerini görmek ve mütalaa etmek için Sultan-ı Ezelî tarafından gönderilmiş mütalaacı olduklarını anlar. Ve bunlar o mu'cizenin derece-i kıymet ve azametine ve Sultan-ı Ezelî'nin azametine derece-i delaletlerine kesb-i vukuf ettikleri nisbetinde derece ve numara aldıktan sonra yine Sultan-ı Ezelî'nin memleketine dünüp gideceklerini anlar ve bu anlayış nimetini kendisine îras eden îman nimetine "Elhamdülillah" diyecektir.

olmayan bir insanın kalbi, ruhu tevahhuş eder; vicdanı daima muazzeb olur. Lâkin birinci noktaya istinad ve ikincisinden de istimdad eden adam kalben ve ruhen pekçok zevk ve lezzetleri, ünsiyetleri hisseder ki; hem müteselli, hem vicdanı mutmain olur.

Dördüncü Nokta: İman nuru lezaiz-i meşruanın zevale başladıkları zaman hasıl olan elemeleri, emsalinin vücud ve gelmekte olduklarını göstermekle izale eder. Ve keza nimetlerin devam edip tenakus etmemesini, nimetlerin menbainı göstermekle temin eder.

Ve keza firak ve ayrılımların elemelerini teceddüd-ü emsalinin lezzetini göstermekle izale eder. Yani zeval düşüncesi ile bir lezzette çok elemeler olur ki, îmanın o elemeleri teceddüd-ü emsali ile ihtar ve izale eder. Maahaza lezzetlerin teceddüdünde de başka lezzetler vardır. Evet bir semerenin şeceresi olmasa, o semerede münhasır kalan lezzet, onun yemesi ile zâil olur ve zevali de mûcib-i teessür olur. Fakat o semerenin şeceresi maruf ise, o semerenin zevalinden elem hasıl olmuyor, çünkü yerine gelen var.

sh: » (Ş: 632)

Ve aynı zamanda, teceddüd haddizâtında bir lezzettir.

Ve keza ruh-u beşeri en ziyade sıkı, ayrılmalardan neş'et eden elemelerdir. Nur-u îman o elemeleri teceddüd-ü emsal ve tahaddüs-ü visal ümidi ile izale eder.

Beşinci Nokta: İnsan şu mevcudatta kendisine düşman ve ecnebi tevehhüm ettiği veya ölümler, yetimler gibi hayatsız, perişan vehmettiği şeyleri nur-u îman, ahab ve kardeş sıfatı ile gösterir ve hayatdar tesbihhan (tesbih eden) şeklinde irae eder. Yani gafletle bakan adam, âlemin mevcudatını düşman gibi muzır telakki ederek tevahhuş eder. Ve eşyayı ecnebiler gibi görür. Çünkü dalalet nazarında mazi ve istikbal zamanlarındaki eşya arasında uhuvvet, kardeşlik rabıtası ve bağlantı yoktur. Ancak zaman-ı halde eşya arasında küçük, cüz'î bir alâka olur. Binaenaleyh ehl-i dalaletin yekdiğerine olan uhuvvetleri, binler senelik uzun bir zamanda bir dakika kadardır.

Ve keza îman nazarında bütün ecramı, hayatdar ve birbirine ünsiyetli olduklarını görüyor. Ve

her bir cirmin lisan-ı hali ile Hâlıkına tesbihat yapmakta olduğunu gösteriyor. İşte bu itibarla bütün ecramın kendilerine göre bir nevi hayat ve ruhları vardır. Binaenaleyh îmanın şu görüşüne nazaran o ecramda dehşet, vahşet yoktur. ünsiyet ve muhabbet vardır.

Dalalet nazarı, matlublarını tahsil etmekten âciz olan insanların sahipsiz, hâmisiz olduklarını telakki eder ve hüzün, keder, aczlerinden dolayı ağlayan yetimler gibi zanneder. İman nazarı ise, canlı mahlukata, ağlar yetimler gibi değil, ancak mükellef me'mur, muvazzaf zâkir ve tesbihhan ibad sıfatı ile bakar.

Altıncı Nokta: Nur-u îman, dünya ve âhiret âlemlerini çeşit çeşit nimetlere mazhar iki sofraya tasvir eder ki; mü'min olan kimse îman eli ile ve zâhirî, bâtınî duyguları ile ve manevî, ruhî olan letaifi ile o sofralardan istifade ediyor. Dalalet nazarında ise, zevilhayatın daire-i istifadesi küçülür, maddî lezzetlere münhasırdır.

İman nazarında, semavat ve arzı ihata eden bir daire kadar tevessü' eder. Evet bir mü'min, Güneş'i kendi hanesinin damında asılmış bir lüküs; kameri bir idare lâmbası addedebilir. Bu itibarla Şems, Kamer kendisine bir nimet olur. Binaenaleyh mü'min olan zâtın daire-i istifadesi semavattan daha geniş olur. Evet Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan { }
âyetlerin belâ-

sh: » (Ş: 633)

gatı ile îmandan neş'et eden şu hârika ihsanlara, in'amlara işaret ediyor.

Yedinci Nokta: Nur-u îman ile bilinir ki: Allah'ın varlığı bütün nimetlerin fevkinde öyle büyük bir nimettir ki; sonsuz nimetlerin enva'ını, nihayetsiz ihsanların cinslerini, sayısız atıyyelerin sınıflarını hâvi bir menba, bir kaynaktır. Binaenaleyh zerrat-ı âlemin adedince îman nimetlerine hamd ü sena etmek bir borçtur. Risâle-i Nur'un eczasında bir kısmına işaretler yapılmıştır. Maahaza îman-ı billahtan bahseden Risâle-i Nur'un cüz'leri, bu nimetten perdeyi kaldırarak gösteriyor. lâm-ı istiğrakla işaret ettiği umum hamdler ile hamdedilmesi lâzım olan nimetlerden birisi de, rahmâniyet nimetidir. Evet rahmaniyyet, zevilhayattan rahmete mazhar olanların sayısınca

nimetleri tazammun etmiştir. Çünkü bilhassa insan, herbir zîhayatla alâkadardır. Bu itibarla insan her zîhayatın saadeti ile saidleşir ve elemeleri ile müteessir olur. Öyle ise herhangi bir ferde bulunan bir nimet, arkadaşlarına da bir nimettir. Ve keza validelerin şefkatleri ile nimetlenen çocukların sayısınca nimetleri tazammun edip ona göre hamdlere, senalara kesb-i istihkak edenlerden birisi de rahîmiyettir. Evet annesiz aç bir çocuğun ağlamasından müteessir ve acıyan bir vicdan sahibi, elbette validelerin çocuklarına olan şefkatlerinden zevk alır, memnun ve mahzuz olur. İşte bu gibi zevkler birer nimettir, hamd ve şükürler ister. Ve keza kâinatta mündemiç hikmetlerin bütün enva' u efradı adedince hamd ve şükürleri iktiza edenlerden birisi de hakîmiyettir. Zira insanın nefsi, rahmaniyetin cilveleri ile, kalbi de rahîmiyetin tecelliyatı ile nimetlendikleri gibi; insanın akli da hakîmiyetin letaifi ile zevk alır, telezzüz eder. İşte bu itibarla ağız dolusu ile "Elhamdülillah" söylemekle hamd ü senaları istilzam eder.

Ve keza esma-i hüsnadan "Vâris" isminin tecelliyatı adedince ve babalar gibi usûlün zevalinden sonra bâki kalan fûruatın sayısınca ve âlem-i âhiretin mevcudatı adedince ve uhrevî mükâfatları almağa medar olmak üzere hıfzedilen beşerin amelleri sayısınca, sadası ile şu fezayı dolduracak kadar büyük bir Elhamdülillah ile hamd edilecek hafîziyet nimetidir. Çünkü nimetin devamı, nimetin zâtından daha kıymetlidir. Lezzetin bekası, lezzetten daha lezzizdir. Cennet'te devam, Cennet'in fevkindedir ve hâkeza...

Binaenaleyh Cenab-ı Hakk'ın hafîziyeti, tazammun ettiği nimetler, bütün kâinatta mevcut bütün nimetlerden daha çok ve daha üstündedir. Bu itibarla dünya dolusu ile bir Elhamdülillah

sh: » (Ş: 634)

ister. Şu zikredilen dört isme bâki kalan esma-i hüsnayı kıyas et ki; herbir isminde sonsuz nimetler bulunduğu için sonsuz hamdleri, şükürleri istilzam eder.

Ve keza bütün nimet hazinelerini açmak salahiyetinde olan nimet-i îmana vesile olan Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm dahi öyle bir nimettir ki; nev-i beşer ile'ebed o zâtı (A.S.M.) medh ü sena etmeye borçludur. Ve keza maddî ve manevî bütün nimetlerin enva'ına fihriste ve kaynak olan İslâmiyet ve Kur'an nimeti de gayr-ı mütenahî hamdleri bil'istihkak istilzam eder.

Sekizinci Nokta: Öyle bir Allah'a hamdolsun ki, kâinat ile tabir edilen şu Kitab-ı Kebir ve onun tefsiri olan Kur'an-ı Azîmüşşan'ın beyanına göre bütün babları ile fasılları ve bütün sayfeleri ile

Yirmidokuzuncu Lem'adan İkinci Bab

Ahmet Türkan tarafından yazıldı

Pazar, 19 Mayıs 2024 01:14 -

satırları ve bütün kelimatı ile harfleri, o Zt-ı Akdes'e -sıft-ı cemaliye ve kemaliyesini izhar ile-hamd  senahandır.

Şöyle ki: O kitab-ı kebirin her bir nakı, küçük olsun büyük olsun (karınca kaderince) Vhid ve Samed olan nakkaının evsaf-ı celaliyesini izhar ile hamd  senalar eder. Ve keza o kitabın herbir yazısı Rahman ve Rahîm olan ktibinin evsaf-ı cemalini göstermekle senahan oluyor. Ve keza, o kitabın bütün yazıları, noktaları, nakıları, esma-i hüsnanın tecelliyat ve cilvelerine ma'kes ve mazhar olmak ciheti ile o Zt-ı Akdes'i takdis, tahmid, temcid ile senahandır. Ve keza o kitabın her bir nazmı, kasidesi Kadr, Alm olan nzımını takdis ile tahmid eyler.

Dokuzuncu Nokta: (*)

Said Nurs

(*): Bu gibi şifrelerin anahtarı bende yoktur ki açayım. Maahaza oruçlu bir kafa, ne o şifreleri açabilir ve ne o darbları yapabilir. Kusura bakmayınız, bu kadarı da ancak müellifinin manevi yardımı ile ve leyle-i kadrin bereketi ile ve Mevlna'nın komuluundan istifade ile yapabildim.

Mütercim

Abdülmecid Nurs